

УДК 342.9

T. B. Чехович

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ РІВНОСТІ ГРОМАДЯН ПЕРЕД ЗАКОНОМ У ЮРИСДИКЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Постановка проблеми. Наймасивнішим складником публічного управління є правозастосування, яким охоплено більшість напрямів діяльності суб'єктів публічної адміністрації: експертизу, контроль, нагляд, ліцензування, дозвільну діяльність, реєстраційні процедури тощо. Між них варто називати й інший, не менш важливий для функціонування держави й існування суспільства, різновид правозастосування – юрисдикційну діяльність суб'єктів публічного управління. Її окреме вивчення зумовлене своєрідністю та специфікою цього напряму діяльності зазначених суб'єктів, зокрема: сутністю, метою й змістом діяльності, особливостями нормативного закріплення, суб'єктного складу, правового статусу, процедур реалізації й порядку здійснення, правового оформлення результатів, юридичних наслідків тощо. Тому в інтересах нашого дослідження пропонуємо окремо вивчити вимоги до застосування принципу рівності громадян перед законом в юрисдикційній діяльності суб'єктів публічного управління, присвятивши їм цю публікацію.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика принципу рівності громадян перед законом висвітлювалася такими вченими, як О. Бандурка, О. Батанов, В. Білоус, І. Бородін, І. Голосніченко, В. Грохольський, В. Гуславський, В. Єрмаков, Г. Журавльова, Р. Калюжний, В. Колісник, Т. Котарбинський, І. Полховська, Л. Худояр та ін. Питання щодо юрисдикційної діяльності суб'єктів публічного управління у своїх наукових працях досліджували С. Константінов, С. Братель, В. Басс, В. Білик, С. Братков, О. Горбунова, С. Іванов, А. Калюта, С. Кідалов, С. Коміссаров, Р. Молчанов Р. Ю. та ін., проте, незважаючи на вже наявні наукові дослідження у цій сфері, питання про застосування принципу рівності громадян перед законом у юрисдикційній діяльності суб'єктів публічного управління є малодослідженими та залишаються актуальними.

Мета статті випливає з необхідності дослідження принципу рівності громадян перед законом у юрисдикційній діяльності суб'єктів публічного управління.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зважаючи на необхідність дослідження принципу рівності громадян перед законом у юрисдикційній діяльності суб'єктів публічного управління, розглянемо, що ж розуміється під поняттям «юрисдикційна діяльність суб'єктів публічного управління», або, як зазначається у юридичній літературі, «адміністративна юрисдикційна діяльність» [1, с. 8]. Щодо цього зауважимо, що у наукових джерелах обґрунтовується чимало підходів до тлумачення категорій «юрисдикційна діяльність» та «адміністративна юрисдикційна діяльність», залежно від того, які аспекти названих категорій визнаються авторами істотними; чи включати до них діяльність суду; щодо діяльності яких суб'єктів ці категорії застосовуються; чи перераховувати усі різновиди, складники, стадії процедури здійснення юрисдикційної діяльності у дефініціях тощо. Наприклад:

– адміністративно-юрисдикційна діяльність суб'єктів реалізації митної політики – це врегульована нормами адміністративного права специфічна, державно-владна, підзаконна, виконавчо-розворядча діяльність, яка реалізується шляхом окреслення в законодавстві обсягу повноважень органів митного спрямування ДФС України щодо здійснення внутрішньо-організаційних і зовнішніх процедур, пов'язаних із дисциплінарним провадженням, розв'язанням індивідуальних адміністративних справ та застосуванням відповідних адміністративних санкцій до правопорушників і провадженням розгляду скарг (С.В. Іванов) [3, с. 55]. Одразу ж зазначимо, що цю дефініцію не можемо вважати вдалою, адже в її межах автор поєднав ознаки одразу кількох самостійних різновидів діяльності суб'єктів публічної влади, які не можуть розглядатись як тотожні. Так, С.В. Іванов наголошує на тому, що адміністративно-юрисдикційна діяльність «реалізується шляхом окреслення в законодавстві» обсягу повноважень. Але ж тим самим автор веде мову про нормативне регулювання, а не правозастосовну діяльність (а з огляду на використання терміна «законодавство», то, певно, автор вмістив у це поняття й законодавчу діяльність). Більше того, вчений одночасно зазначає і про зовнішні, і про внутрішньо-організаційні процедури, що вказує на відсутність розуміння відмінностей між зовнішніми й внутрішніми адміністративними відносинами. Помилковим, на нашу думку, є й уміщення до цієї дефініції ознак, властивих різним за сутністю й змістом правовідносинам: розв'язання індивідуальних адміністративних справ (що властиве для усіх видів правозастосовної діяльності), розгляд скарг (тут може йтися про звернення громадян), застосування адміністративних санкцій та дисциплінарне провадження. На нашу думку, тут має місце нерозуміння сутності публічно-управлінської діяльності та її різновидів, тому ця дефініція не доцільна до застосування;

– адміністративно-юрисдикційна діяльність патрульної поліції полягає у здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення та прийнятті відповідних актів – складенні протоколів про адміністративні правопорушення, винесенні постанов, складенні процесуальних документів під час застосування заходів забезпечення прова-

дження у справах про адміністративні правопорушення. У сфері забезпечення безпеки дорожнього руху ця діяльність патрульної поліції полягає у виявленні порушень правил, норм та стандартів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, збиранні та підготовці матеріалів, оцінці доказів, кваліфікації адміністративних проступків, застосуванні заходів відповідних адміністративних стягнень, заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення або передачі матеріалів справи на розгляд судовим органам (Р.Ю. Молчанов) [8]. Під час формульовання цього визначення автор звернувся до деталізації окремих процедурних аспектів здійснення проваджень по справах про адміністративні правопорушення, що сприяє характеристиці названого провадження. Однак під час тлумачення загального поняття адміністративно-юрисдикційної діяльності таку деталізацію ми вбачаємо надмірною, оскільки під час його формульовання має бути встановлено, які саме різновиди правозастосовної діяльності можуть визначатись як юрисдикційні, а не які процедури їх здійснення;

– під адміністративно-юрисдикційною діяльністю Національної поліції України, митних органів України необхідно розуміти самостійний вид державної, підзаконної, правозастосовчої та правоохоронної діяльності, що полягає у розгляді та вирішенні в передбаченому нормативно-правовими актами порядку правових спорів із метою охорони публічних відносин у різноманітних галузях управління (О.Ю. Горбунова, А.Б. Калюта) [2, с. 24–27; 4, с. 10]. У цьому разі ми не можемо цілковито погодитись із підходом авторів. Уважаємо здійсненням викремлювати такі її риси: 1) державна діяльність: загальновідомо, що поліція є органом державної влади, тому її зовнішня діяльність буде державною (не муніципальною, не приватною чи якою-небудь іншою). Ця риса є очевидною, вона сама по собі розуміється. Тому її виділення буде немов тавтологією, за якої поняття буде тлумачитись саме через себе («державна діяльність» визначатиметься через «діяльність державну»); 2) підзаконна діяльність: на нашу думку, використання цього терміна взагалі є недоречним. Термін «підзаконний» застосовується до нормативних актів, які є нижчими від закону за юридичною силою. Однак діяльність органів державної влади має базуватись на Конституції України, законах України, підзаконних нормативних актах. Так, діяльність має бути правовою, нормативно зумовленою, але точно не підзаконною; 3) розгляд і вирішення спорів – така характеристика адміністративно-юрисдикційної діяльності є не зовсім правильною. Суб'єкти публічного управління можуть вирішувати спори у позасудовому порядку шляхом розгляду відповідних звернень громадян. При цьому юрисдикційна діяльність суб'єктів публічного управління може бути підставою для виникнення спору та підстав для здійснення таких звернень. Однак сама по собі вона не полягає у вирішенні спорів, оскільки переслідує зовсім іншу мету та здійснюється в інших формах. Інша річ, якби йшлося про юрисдикційну діяльність судів, тоді було б дивним не вказати про розгляд і вирішення справ (зокрема спорів) по суті;

– юрисдикційні повноваження державних інспекторів рибоохорони (далі – інспектор рибоохорони) відображаються у притягненні порушників вимог законодавства до юридичної відповідальності. Вона передбачає застосування заходів державного примусу до правопорушників для поновлення порушеного правопорядку чи покарання особи, яка скоїла правопорушення (С.О. Кідалов) [5, с. 258–264]. Ця дефініція, хоча й стосується повноважень, але цілком може бути покладена в основу для тлумачення діяльності, пов’язаної з реалізацією – діяльність із притягнення порушників вимог законодавства до юридичної відповідальності та застосування заходів державного примусу до правопорушників. На нашу думку, поміж розглянутих, це визначення найбільш підходить для характеристики юрисдикційної діяльності суб’єктів публічного управління, оскільки воно позбавлене невластивих для неї ознак (рис нормотворчої та правозастосовної неюрисдикційної діяльності, законодавчої діяльності парламенту, процесуальної діяльності органів судової влади тощо). При цьому у визначенні немов опущені ті риси, які розуміються самі по собі, тому воно позбавлене зайвої деталізації.

Проте для повноти розуміння зазначимо, що (як різновид правозастосованої діяльності) юрисдикційна діяльність пов’язана з розглядом і вирішенням адміністративних справ (не судових), у процесі яких видаються певні адміністративні акти. Її відмінною рисою є те, що вона стосується того складника публічного управління, що відповідає за притягнення порушників до адміністративної відповідальності (саме до адміністративної, оскільки йдеться про сферу публічного управління, а не кримінальну, трудову чи яку-небудь іншу). Так, юрисдикційну діяльність суб’єктів публічного управління можна охарактеризувати, як діяльність із розгляду і вирішення адміністративних справ щодо притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності й застосування передбачених на нормативному рівні заходів державного примусу. Частину, яка характеризує належність юрисдикційної діяльності до правозастосованої, можна опустити у дефініціях, щоб коротко окреслити її сутність (як це має місце у підході С.О. Кідалова).

Аналогічним є підхід С. Коміссарова, який вклав у дефініцію адміністративно-юрисдикційної діяльності такий же зміст, але сформулював її більш розширено за рахунок (необов’язкової, як на нас) деталізації окремих аспектів здійснення публічно-владних повноважень. Так, учений вказує, що під цією діяльністю слід розуміти врегульовану законом діяльність уповноважених державних органів, органів місцевого самоврядування, посадових та службових осіб, спрямовану на здійснення проваджень у справах про адміністративні правопорушення, виконання постанов про накладення адміністративних стягнень, а також застосування заходів адміністративного попередження та припинення таких правопорушень із метою охорони прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, установленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі точного і неухильного додержання Конституції і законів України, поваги до прав, честі й гідності людини, до

правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповіальності перед суспільством [7, с. 100–107].

У будь-якому разі, незалежно від того, скільки аспектів юрисдикційної діяльності автори вкладають до її визначення, за умови, що вони відображають її дійсну сутність (коротко окреслену нами вище), вони усі можуть використовувати на практиці та братись за основу під час подальших досліджень. Отже, встановивши, що собою становить юрисдикційна діяльність суб'єктів публічного управління, пропонуємо перейти до наступного питання і встановити те, чи закріплено на нормативному рівні вимоги стосовно дотримання принципу рівності у цій діяльності.

При цьому маємо уточнити сам факт обов'язковості застосування цього принципу в юрисдикційній діяльності ми не ставимо під сумнів, адже нами вже було неодноразово доведено, що вимога щодо дотримання принципу рівності висунута загалом до цієї діяльності суб'єктів публічного управління (та й взагалі суб'єктів публічної влади). Водночас нас цікавить те, чи набула ця вимога окремого нормативного закріплення у нормативно-правових актах, які регламентують юрисдикційну діяльність. Тобто те, чи наявна у нормативних актах ця вимога (як спеціальна, висунута саме до юрисдикційної діяльності).

Рухаючись в обраному напрямку, зазначимо, що означене коло право-відносин урегульоване низкою нормативно-правових актів різної юридичної сили, які для зручності пропонуємо класифікувати на кілька груп за критерієм змісту, а саме:

1) нормативні акти, які встановлюють адміністративну відповіальність за певні правопорушення та регламентують порядок притягнення до нії. До цієї групи належить основний (та універсальний) нормативний акт у сфері юрисдикційної діяльності – Кодекс України про адміністративні правопорушення [6], яким визначено не лише діяння, за які особа притягається до адміністративної відповіальності, та міру покарання за них, а й закріплено загальні засади адміністративної відповіальності та особливості притягнення до нії окремих суб'єктів, обставини, що виключають адміністративну відповіальність, різновиди адміністративних стягнень, мету та особливості накладення, загальні правила накладення, систему суб'єктів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, загальний порядок провадження у справах про адміністративні порушення, вимоги до протоколу про адміністративне правопорушення, заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення, порядок розгляду справ про адміністративні правопорушення, вимоги до постанови по справі про адміністративне правопорушення та ін. Тобто у цьому кодифікованому нормативному акті систематизовано загальні вимоги до юрисдикційної діяльності суб'єктів публічного управління. Він установлює засади цієї діяльності. Так, решту нормативних актів слід вважати спеціальними щодо Кодексу України про адміністративні правопорушення, які регламентують особливості притягнення до адміністративної відповіальності в окремих сферах публічного управління.

Однак наразі класифікація, за якої ми можемо виділити загальні й спеціальні акти (наприклад, за характером правових норм або сферою дії акта, що дозволяє виділити загальні, універсальні положення, й специфічні, застосовані лише до окремих правовідносин), не відіграє важливої ролі, оскільки ми обрали для класифікації критерію змісту, який полягає у визначені нормативно-правових актів, які регламентують однотипні правовідносини, які складаються у сфері юрисдикційної діяльності суб'єктів публічного управління. Тому за схожими рисами змістового наповнення нормативних положень, які стосуються юрисдикційної діяльності ми можемо одночасно відносити до однієї групи нормативні акти загального і спеціального характеру.

Зважаючи на це, поряд із загальним у сфері адміністративної відповідальності нормативним актом, у межах цієї групи варто згадати й низку спеціальних нормативних актів, які також закріплюють засади притягнення до адміністративної відповідальності, але в окремо визначених сферах публічного управління. Серед них варто згадати, наприклад, такі нормативні акти, як закони України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» [9], «Про захист прав споживачів» [26], Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про органи рибоохорони Державного агентства рибного господарства України» від 19 січня 2012 р. № 26 [19] та ін. Тобто це всі ті нормативно-правові акти, які закріплюють загальні вимоги та/або загальний порядок притягнення до адміністративної відповідальності й застосування відповідних заходів адміністративно-правового впливу;

2) нормативні акти, які регламентують порядок оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення, серед яких переважно накази центральних органів виконавчої влади, зокрема Міністерства аграрної політики України «Про затвердження Інструкції з оформлення органами рибоохорони матеріалів про адміністративні правопорушення» від 9 квітня 2003 р. № 101 [14], Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції» від 6 листопада 2015 р. № 1376 [11], «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі» від 7 листопада 2015 р. № 1395 [15], «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів МНС України» від 27 липня 2016 р. № 725 [12], Міністерства юстиції України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення» від 12 березня 2016 р. № 672/5 [13], Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, «Про затвердження Порядку оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення» від 15 лютого 2018 р. № 44 [24], Міністерства охорони навколишнього природного

середовища України «Про затвердження Інструкції з оформлення Державною екологічною інспекцією України та її територіальними органами матеріалів про адміністративні правопорушення» від 5 липня 2004 р. № 264 [10], Міністерства оборони України «Про затвердження Інструкції зі складання протоколів та оформлення матеріалів про військові адміністративні правопорушення» від 18 липня 2017 р. № 374 [16], Адміністрації Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України «Про затвердження Інструкції про порядок оформлення і складання протоколів про військові адміністративні правопорушення в Державній службі спеціального зв’язку та захисту інформації України» від 4 січня 2018 р. № 10 [18]; а також Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції «Про затвердження Порядку оформлення протоколів про адміністративні правопорушення та внесення приписів Національним агентством із питань запобігання корупції» від 9 червня 2016 р. № 5 [25] та ін.

До того ж до цієї категорії нормативних актів доцільно віднести нормативні акти інших суб’єктів публічного управління, не віднесені до органів виконавчої влади або інших гілок влади. Ідеється про накази Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Про порядок оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення» від 16 лютого 2015 р. № 3/02-15 [24] та Служби Безпеки України «Про затвердження Інструкції про порядок оформлення в Службі безпеки України матеріалів про адміністративні правопорушення» від 22 березня 2017 р. № 173 [17].

До другої групи, як бачимо, входить доволі велика кількість нормативно-правових актів підзаконного рівня, що зумовлено кількома обставинами. По-перше, ми не називали абсолютно всі нормативні акти, які визначать засади здійснення юрисдикційної діяльності (наприклад, закріплюють повноваження суб’єктів публічного управління у юрисдикційній сфері та вимоги щодо їх реалізації). У протилежному випадку переліки нормативно-правових актів, які ми віднесли до першої й другої класифікаційних груп, зрівнялись би за кількістю. Але метою нашого дослідження не є визначення точних і вичерпних переліків нормативних регуляторів юрисдикційної діяльності, тому такий крок був би, на наш погляд, зайвим. Зважаючи на викладене, друга група може сприйматись як найбільша. По-друге, до цієї класифікаційної групи віднесено підзаконні нормативно-правові акти, які закріплюють порядок здійснення окремих адміністративних процедур, які застосовуються у визначених випадках. І кожен випадок, кожна життєва ситуація може потребувати застосування конкретних процедур, що вирізняються з-поміж решти певною специфікою. І в межах одного різновиду юрисдикційної діяльності таких випадків може виникати чимала кількість, а отже, застосовуватиметься аналогічна кількість процедур, кожна з яких потребуватиме окремої нормативної регламентації. Як наслідок, має місце низка нормативно-правових актів, які встановлюють порядки реалізації відмінних між собою за певними рисами адміністративних

процедур. Тим самим, на нашу думку, можна пояснити кількість нормативних актів, якими встановлено порядок оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення;

3) нормативні акти, якими встановлено порядок накладення адміністративних стягнень, до яких можна віднести постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» від 6 квітня 1995 р. № 244 [23], «Про затвердження Порядку накладення стягнень за порушення законодавства про захист прав споживачів» від 17 серпня 2002 р. № 1177 [20], «Про затвердження Порядку накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення» від 17 липня 2013 р. № 509 [21], «Про затвердження Порядку накладення штрафів за порушення законодавства про рекламу» від 26 травня 2004 р. № 693 [22] та ін. Зазначимо, що ці нормативні акти регламентують схожі за змістом питання з попередніми класифікаційними групами за тією відмінністю, що нормативні акти про порядок оформлення матеріалів – установлюють вимоги більше до інструментів діяльності суб’єктів публічного управління (до документарної складової цих відносин – протоколів, постанов, порядку складання, правил формування справ тощо); натомість нормативні акти про порядок накладення стягнень стосуються більше порядку розгляду адміністративних справ та умов накладення стягнень, серед яких переважно штрафи, (іх розміри, порушення, за які вони накладаються тощо).

Отже, перераховані вище нормативно-правові акти становлять собою нормативно-правову основу для здійснення юрисдикційної діяльності суб’єктів публічного управління, що дозволяє припустити, що саме в них мають бути закріплені вимоги до неї, включаючи дотримання принципу рівності під час розгляду адміністративних справ і прийняття рішення про притягнення до адміністративної відповідальності, обрання відповідного стягнення та його накладення тощо.

Висновки. Таким чином, підсумовуючи викладене вище, наголосимо на необхідності докорінної зміни підходу суб’єктів нормотворчих повноважень до регламентації принципу рівності та механізму його забезпечення. Необхідним кроком у цьому напрямі має стати внесення змін і доповнень до нормативних актів, які регулюють порядок здійснення юрисдикційної діяльності суб’єктів публічного управління, згідно з якими буде широко розкрито зміст принципу рівності громадян перед законом та особливості його розуміння у конкретних правовідносинах; визначено шляхи забезпечення принципу рівності збоку суб’єктів публічного управління під час здійснення ними юрисдикційної діяльності; запроваджено механізм контролю за дотриманням принципу рівності та відповідальність за його порушення та ін. Зазначене створить передумови для реального дотримання принципу рівності, змінивши його становище з «формальності на папері» на дієвий інструмент захисту прав і свобод людини і громадянина.

Література

1. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції: навчальний посібник / [С.Ф. Константінов, С.Г. Братель, В.О. Басс, В.М. Білик, С.І. Братков та ін.]. Київ: «Центр учебової літератури», 2016. 336 с.
2. Горбунова О.Ю. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія «Юридичні науки». 2017. № 1 (1). С. 24–27.
3. Іванов С.В. Адміністративно-юрисдикційна діяльність суб'єктів реалізації державної митної політики в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. 2017. Вип. 5. Т. 2. С. 49–56.
4. Калюта А.Б. Адміністративно-юрисдикційна діяльність митних органів України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: Спец. 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Харків, 2007. 18 с.
5. Кідалов С.О. Адміністративно-юрисдикційні повноваження державних інспекторів рибоохорони. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2013. Вип. 182, Ч. 1. С. 258–264.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення: від 7 грудня 1984 р. Відомості Верховної Ради України. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
7. Коміссаров С. Сутність адміністративно-юрисдикційної діяльності. Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2015. № 3. С. 100–107.
8. Молчанов Р.Ю. Повноваження патрульної поліції щодо здійснення адміністративно-юрисдикційної діяльності у сфері безпеки дорожнього руху. Юридичний науковий електронний журнал. 2016. № 3. С. 101–104. URL: http://lsez.org.ua/3_2016/31.pdf
9. Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності: Закон України від 14 жовтня 1994 р. № 208/94-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 46. Ст. 411.
10. Про затвердження Інструкції з оформлення Державною екологічною інспекцією України та її територіальними органами матеріалів про адміністративні правопорушення: Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 5 липня 2004 р. № 264. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0934-04>
11. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 6 листопада 2015 р. № 1376. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>
12. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів МНС України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 27 липня 2016 р. № 725. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1162-16>
13. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення: Наказ Міністерства юстиції України від 12 березня 2016 р. № 672/5 1395. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0391-16>
14. Про затвердження Інструкції з оформлення органами рибоохорони матеріалів про адміністративні правопорушення: Наказ Міністерства аграрної політики України від 9 квітня 2003 р. № 101. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0320-03>
15. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіковані не в автоматичному режимі: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 7 листопада 2015 р. № 1395. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15>
16. Про затвердження Інструкції зі складанням протоколів та оформлення матеріалів про військові адміністративні правопорушення: Наказ Міністерства оборони України від 18 липня 2017 р. № 374. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0982-17>
17. Про затвердження Інструкції про порядок оформлення в Службі безпеки України матеріалів про адміністративні правопорушення: Наказ Служби Безпеки України від 22 березня 2017 р. № 173. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0506-17>
18. Про затвердження Інструкції про порядок оформлення і складання протоколів про військові адміністративні правопорушення в Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України: Наказ Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 4 січня 2018 р. № 10. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0118-18>

19. Про затвердження Положення про органи рибоохорони Державного агентства рибного господарства України: Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19 січня 2012 р. № 26. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0379-12>

20. Про затвердження Порядку накладення стягнень за порушення законодавства про захист прав споживачів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. № 1177. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1177-2002-%D0%BF>

21. Про затвердження Порядку накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2013 р. № 509. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/509-2013-%D0%BF>

22. Про затвердження Порядку накладення штрафів за порушення законодавства про рекламу: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 р. № 693. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/693-2004-%D0%BF>

23. Про затвердження Порядку накладення штрафів з правопорушення у сфері містобудівної діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 квітня 1995 р. № 244. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/244-95-%D0%BF>

24. Про затвердження Порядку оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення: Наказ Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, від 15 лютого 2018 р. № 44. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0251-18>

25. Про затвердження Порядку оформлення протоколів про адміністративні правопорушення та внесення приписів Національним агентством з питань запобігання корупції: Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 9 червня 2016 р. № 5. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1019-16>

26. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. № 1023-ХII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 30. Ст. 379.

27. Про порядок оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення: Наказ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 16 лютого 2015 р. № 3/02-15. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v3_02715-15

А н о т а ц і я

Чехович Т. В. Застосування принципу рівності громадян перед законом у юрисдикційній діяльності суб'єктів публічного управління. – Стаття.

У статті досліджено актуальні питання застосування принципу рівності громадян перед законом у юрисдикційній діяльності суб'єктів публічного управління. Проведено аналіз нормативно-правових актів України, які становлять собою нормативно-правову основу для здійснення юрисдикційної діяльності суб'єктів публічного управління, що дозволяє припустити авторові, що саме в них мають бути закріплени усі вимоги до неї, включаючи дотримання принципу рівності під час розгляду адміністративних справ і прийняття рішення про притягнення до адміністративної відповідальності, обрання відповідного стягнення та його накладення тощо. Автором наголошено на необхідності докорінної зміни підходу суб'єктів нормотворчих повноважень до регламентації принципу рівності та механізму його забезпечення.

Ключові слова: засада, принцип, принцип рівності громадян перед законом, публічне управління, юрисдикційна діяльність, публічне управління, суб'єкти публічного управління.

А н н о т а ц и я

Чехович Т. В. Применение принципа равенства граждан перед законом в юрисдикционной деятельности субъектов публичного управления. – Статья.

В статье исследованы актуальные вопросы применения принципа равенства граждан перед законом в юрисдикционной деятельности субъектов публичного управления. Проведен анализ нормативно-правовых актов Украины, которые представляют собой норма-

тивно-правовую основу для осуществления юрисдикционной деятельности субъектов публичного управления, что позволяет предположить автору, что именно в них должны быть закреплены все требования к ней, включая соблюдение принципа равенства при рассмотрении административных дел и принятия решения о привлечении к административной ответственности, избрание соответствующего взыскания и его наложения и тому подобное. Автором отмечена необходимость коренного изменения подхода субъектов нормативных полномочий в регламентации принципа равенства и механизма его обеспечения.

Ключевые слова: основа, принцип, принцип равенства граждан перед законом, публичное управление, юрисдикционная деятельность, публичное управление, субъекты публичного управления.

S u m m a r y

Chekhoverch T. V. Application of the principle of equality of citizens before law in the jurisdictional activity of the subject of public administration. – Article.

The article investigates the actual issues of the application of the principle of equality of citizens before the law in the jurisdiction of public administration actors. The analysis of normative legal acts of Ukraine, which constitute the regulatory and legal basis for the implementation of the jurisdictional activity of public administration entities, has been carried out, which allows the author to assume that all requirements to it should be fixed, including the observance of the principle of equality during the consideration of administrative cases and taking decisions on bringing to administrative responsibility, the selection of the corresponding penalty and its imposition, etc. The author stresses the need for a radical change in the approach of the subjects of normative authorities to the regulation of the principle of equality and the mechanism for its provision.

Key words: ambush, principle, principle of equality of citizens before the law, public administration, jurisdictional activity, public administration, subjects of public administration.